

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 13 lipca 2016 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt III C 441/14 z powództwa B. K. przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi w punkcie 1 oddalił powództwo, w punkcie 2 zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 2417 zł z tytułu kosztów procesu, w punkcie 3 przyznał wynagrodzenie biegłemu, w punkcie 4 oddalił w pozostałym zakresie wnioski biegłego o przyznanie wynagrodzenia, natomiast w punkcie 5 nakazał pobrać od powódki na rzecz Skarbu Państwa kwotę 2166,07 zł z tytułu nieuiszczonych kosztów sądowych.

Powyższy wyrok został wydany w wyniku dokonania przez Sąd Rejonowy następujących ustaleń. Sąd pierwszej instancji ustalił, że w dniu 18 marca 2011 roku doszło do zderzenia należącego do powódki samochodu marki T. (...) z samochodem marki O. (...), którego posiadaczem był W. S., objęty w dacie zdarzenia ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej udzielonym mu przez stronę pozwaną, przy czym do kolizji doszło z winy osoby kierującej samochodem marki O.. Zarazem jednak – w oparciu o opinię pisemną i ustną opinię uzupełniającą biegłego R. B. (1) – Sąd Rejonowy ustalił, że uszkodzenia pojazdu powódki zgłoszone następnie pozwanemu zakładowi ubezpieczeń nie mogły powstać w wyniku wyżej opisanego wypadku. Powództwo wytoczone w niniejszej sprawie zostało przez sąd pierwszej instancji oddalone z uwagi na przyjęcie, iż nie zachodził związek przyczynowy między opisanym w pozwie zdarzeniem komunikacyjnym a uszkodzeniami pojazdu powódki.

(wyrok k. 109, uzasadnienie wyroku k. 110-125)

Apelację od wyżej opisanego wyroku złożyła strona powodowa, przy czym apelację tę złożono w formie dwóch odrębnych pism procesowych, z których jedno podpisał pełnomocnik powódki a drugie sama powódka. Strona powodowa zaskarżyła wyrok Sądu Rejonowego w całości i zarzuciła mu:

- naruszenie prawa procesowego, tj. art. 233 k.p.c., poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, dokonanie błędnej oceny dowodu w postaci opinii biegłego R. B. (1) i niezasadne uznanie jej za niebudzącą wątpliwości oraz przez odmowę uznania za wiarygodne zeznań świadka J. K. oraz nieuwzględnienie treści zeznań świadka W. S.,
- naruszenie prawa procesowego, tj. art. 217 § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. przez oddalenie wniosku o przesłuchanie powódki w charakterze strony,
- naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w zw. z art. 823 k.c. i art. 363 § 1 k.c. poprzez ich niezastosowanie, jak również art. 436 § 2 k.c. i art. 361 k.c.

W oparciu o powyższe zarzuty powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w poprzez uwzględnienie powództwa w całości albo o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

(apelacja k. 136-140 i k. 155-163)

Pozwany wniósł o oddalenie apelacji strony powodowej i zasądzenie od tej strony na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

(odpowiedź na apelację k. 168-170)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda jako niezasadna podlega oddaleniu.

Sąd Okręgowy podziela i uznaje za własne ustalenia faktyczne dokonane w niniejszej sprawie przez sąd pierwszej instancji.

Zgłoszony przez stronę powodową w apelacji (k. 138) wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii kolejnego biegłego na okoliczność ustalenia kosztów naprawy samochodu marki T. (...) oraz na okoliczność tego, jakie uszkodzenia powstałe w tym pojeździe pozostają w związku z wypadkiem opisanym w pozwie, podlegał pominięciu na podstawie art. 217 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. jako spóźniony. Należy wskazać, że w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji dowód z opinii biegłego na wyżej wskazane okoliczności został przeprowadzony, a strona powodowa – po wydaniu przez biegłego R. B. (1) opinii pisemnej i ustnej opinii uzupełniającej - nie wносиła o dalsze uzupełnienie tej opinii przez tego samego biegłego ani o wydanie kolejnej opinii przez innego biegłego tej samej specjalności. Wniosek tego rodzaju zgłoszony dopiero w apelacji od wyroku sądu pierwszej instancji jest zatem wnioskiem spóźnionym w rozumieniu art. 217 § 2 k.p.c.

Z kolei zgłoszony ponownie w apelacji wniosek o przesłuchanie powódki w charakterze strony – oddalony już przez sąd pierwszej instancji na ostatnim terminie rozprawy, czemu nie towarzyszyło zgłoszenie przez stronę powodową zastrzeżenia do protokołu rozprawy w trybie art. 162 k.p.c. – podlegał oddaleniu na podstawie art. 381 k.p.c. Ponadto, brak było podstaw do przyjęcia, że w niniejszej sprawie pozostały niewyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, dla których wyjaśnienia pomocny byłby dowód z przesłuchania powódki (art. 299 k.p.c.), która zresztą w opisanym w pozwie zdarzeniu drogowym nie uczestniczyła.

Podzielić należy jako prawidłowe stanowisko Sądu Rejonowego co do tego, że z opinii pisemnej i ustnej opinii uzupełniającej wydanej na rozprawie przed sądem pierwszej instancji przez biegłego R. B. (1) wynika, iż uszkodzenia pojazdu powódki nie powstały w trakcie opisanego w pozwie wypadku. Brak jest podstaw do przyjęcia, że sąd pierwszej instancji uznając opinię biegłego za wiarygodną wykroczył poza granice swobodnej oceny dowodów tj. naruszył art. 233 § 1 k.c. Wskazać należy na to, że brak jest podstaw do przyjęcia, iż dokonana przez Sąd Rejonowy ocena materiału dowodowego (w tym w szczególności opinii biegłego R. B.) została dokonana z naruszeniem zasad logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego. Podkreślić należy, że po wydaniu przez biegłego R. B. na ostatnim terminie rozprawy przed sądem pierwszej instancji ustnej opinii uzupełniającej strona powodowa reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika procesowego nie zgłaszała już żadnych zastrzeżeń co do tej opinii ani dalszych wniosków dowodowych, w tym o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego lub o uzupełnienie opinii przez biegłego R. B.. Z kolei zarzuty podniesione w odniesieniu do opinii biegłego w apelacji strony powodowej stanowią jedynie polemikę z ustaleniami biegłego i w przeważającej mierze są jedynie powtórzeniem wątpliwości podniesionych w piśmie procesowym powódki z 2 kwietnia 2016 roku (k. 89-90) złożonym w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, na które to pytania powódki biegły przekonująco odpowiedział w swojej obszernej opinii ustnej wydanej na rozprawie w dniu 29 czerwca 2016 roku. Zarzuty powódki w stosunku do opinii biegłego R. B. podniesione w apelacji nie są zasadne, w szczególności dlatego, że biegły ten przeprowadził szczegółową i przekonującą analizę porównawczą uszkodzeń obydwu pojazdów uczestniczących w zdarzeniu drogowym opisanym w pozwie i w sposób w pełni wiarygodny wyjaśnił, dlaczego uszkodzenia pojazdu powódki nie mogły powstać w wyniku tego zdarzenia, w żadnym możliwym wariantcie jego przebiegu. Biegły na rozprawie przed Sądem Rejonowym wyjaśnił w szczególności, dlaczego stopień korozji pojazdu marki O. nie miał istotnego znaczenia dla wniosków zawartych w jego opinii.

Skarżąca zarzuciła ponadto, iż opinia biegłego R. B. (1) nie w pełni odpowiada na pytanie zawarte w postanowieniu Sądu Rejonowego o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego, gdyż biegły stwierdził wprawdzie w swojej opinii pisemnej, iż uszkodzenia pojazdu powódki „w ujęciu całościowym” nie mogły powstać w wyniku zdarzenia opisanego w pozwie, jednakże nie sprecyzował, które z poszczególnych uszkodzeń pojazdu mogły jednak w wyniku tego zdarzenia powstać. Zarzut ten jest przede wszystkim spóźniony, gdyż powódka mogła i powinna zgłosić go już na etapie postępowania przed sądem pierwszej instancji, czego nie uczyniła ani w swoim piśmie procesowym z 2 kwietnia 2016 roku (zawierającym kilkanaście szczegółowych pytań do biegłego) ani na rozprawie przed sądem pierwszej instancji w dniu 29 czerwca 2016 roku. Z wyżej przywołanego sformułowania użytego w opinii biegłego wynika, że zbiór uszkodzeń pojazdu powódki przedstawiony w szczególności w zebranej w sprawie dokumentacji fotograficznej nie mógł powstać

w okolicznościach podanych w pozwie. Jeżeli powódka mimo to twierdziłaby, że niektóre z tych uszkodzeń mogły jednak powstać w tych okolicznościach, to powinna była już na etapie postępowania przed sądem pierwszej instancji sformułować twierdzenia co do tego, które (skoro nie wszystkie) z uszkodzeń jej pojazdu powstały w wyniku zdarzenia opisanego w pozwie i zgłosić wnioski dowodowe zmierzające do wykazania prawdziwości jej twierdzeń w tej kwestii. Tymczasem powódka ani w pozwie, ani w żadnym z innych pism procesowych złożonych w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, jak również na rozprawach przed sądem pierwszej instancji i nawet w apelacji nie sformułowała twierdzeń co do tego, które konkretnie z uszkodzeń jej pojazdu miałyby powstać w wyniku opisanego w pozwie zdarzenia. W tej sytuacji pozew złożony w niniejszej sprawie musi być interpretowany jako oparty na twierdzeniu powódki, że wszystkie zaistniałe w jej pojeździe uszkodzenia powstały na skutek opisanego w pozwie zdarzenia. Z opinii biegłego R. B. wynika z kolei, że tego rodzaju twierdzenie powódki nie odpowiada rzeczywistości stanowi rzeczy. Powódka nigdy w toku postępowania nie zmieniła podstawy faktycznej swojego powództwa, tj. nie oświadczyła, że jego podstawą jest twierdzenie powódki o tym, iż tylko niektóre, szczegółowo określone uszkodzenia jej pojazdu są skutkiem zdarzenia opisanego w pozwie. Z tego względu wyżej przywołany zarzut powódki w stosunku do wyroku Sądu Rejonowego jest chybiony.

Chybiony jest także zarzut skarżącej dotyczący nieprawidłowej oceny przez Sąd Rejonowy dowodu w postaci zeznań świadka J. K. w zakresie dotyczącym zakresu uszkodzeń pojazdu powódki. Podkreślić należy, że zeznania tego świadka (k. 72-73) w istocie nie zawierają opisu uszkodzeń pojazdu powódki, gdyż świadek zeznał jedynie, iż „to jest bzdura, że samochód T. nie został naprawiony po dwóch wcześniejszych kolizjach” (k. 73) a w zakresie uszkodzeń pojazdu mających być skutkiem zdarzenia opisanego w pozwie zeznał wyłącznie, iż oderwał się zderzak tego pojazdu oraz że sam przejechał po tym zderzaku już odjeżdżając z miejsca kolizji (k. 72). Ponadto, skoro jednoznaczna i wiarygodna opinia biegłego R. B. wskazuje na brak możliwości powstania uszkodzeń pojazdu powódki w wyniku zdarzenia opisanego w pozwie, to zasadnie Sąd Rejonowy nie uznał za wiarygodne zeznań świadka J. K. co do oderwania się zderzaka pojazdu w wyniku wyżej opisanego zdarzenia.

Nie jest zasadny także podniesiony w apelacji powódki (k. 156) zarzut nieuwzględnienia treści zeznań świadka W. S. w zakresie dotyczącym zakresu uszkodzeń pojazdu powódki, gdyż świadek ten w swoich zeznaniach nie opisał żadnych uszkodzeń tego pojazdu (nagranie treści protokołu rozprawy z dnia 10 czerwca 2015 roku - k. 176).

Z kolei skarżąca – stosownie do treści art. 162 k.p.c. - nie może już na etapie postępowania apelacyjnego skutecznie kwestionować zasadności oddalenia przez Sąd Rejonowy na rozprawie wniosku o przesłuchanie powódki w charakterze strony, skoro na rozprawie tej strona powodowa nie zgłosiła zastrzeżenia w omawianej kwestii do protokołu rozprawy. Co więcej, oddalenie wyżej wskazanego wniosku dowodowego przez Sąd Rejonowy uznać należy za decyzję prawidłową w świetle treści art. 299 k.p.c., skoro istotne okoliczności sprawy (tj. brak związku przyczynowego między zdarzeniem opisanym w pozwie a uszkodzeniami pojazdu powódki) zostały już uprzednio wykazane dowodem z opinii biegłego, a powódka – co wynikało z jej wcześniej złożonych wyjaśnień – nie brała udziału w zdarzeniu opisanym w pozwie.

Zaznaczyć należy, że skoro brak było podstaw do przyjęcia, iż uszkodzenia pojazdu powódki powstały w wyniku ruchu pojazdu mechanicznego, którego posiadaczem była osoba objęta przez pozwany zakład ubezpieczeń ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej, to zasadnie Sąd Rejonowy na podstawie art. 822 § 1 k.c. i art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. nr 124 poz. 1152) oddalił powództwo w niniejszej sprawie uznając, że nie zachodził związek przyczynowy (w rozumieniu art. 363 § 1 k.c.) między zdarzeniem opisanym w pozwie a szkodą majątkową powódki opisaną (w sposób nader ogólny) w pozwie. Nie ma zatem podstaw zgłoszony w apelacji zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisów prawa materialnego, a przy tym zarzut naruszenia art. 823 k.c. jest o tyle chybiony, że przepis ten dotyczy skutków zbycia przedmiotu ubezpieczenia, a żadna ze stron procesu nie twierdziła, iż takie zdarzenie miało miejsce.

W świetle wyżej poczynionych ustaleń przyjąć należy, że sąd pierwszej instancji prawidłowo uznał powództwo za niezajdujące podstaw i zasadnie orzekł o obciążeniu powódki jako strony przegrywającej kosztami procesu oraz

niepokrytymi w toku postępowania kosztami sądowymi. Wobec powyższego, na podstawie art. 385 k.p.c. apelacja powódki podlegała oddaleniu jako bezzasadna.

Z uwagi na oddalenie apelacji powódka jako strona przegrywająca postępowanie apelacyjne powinna na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. zwrócić pozwanemu koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu wywołanym apelacją, tj. kwotę 2400 zł, której wysokość ustalono w oparciu o wartość przedmiotu zaskarżenia, na podstawie §10 ust. 1 pkt. 1 w zw. z §2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804) w zw. z §2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1667), tj. wedle stanu prawnego z dnia wszczęcia postępowania apelacyjnego.